

វ៉ាក់សាំងអាចការពារ ការមានផ្ទៃពោះ និងការស្វែងយល់ អំពី ឯកជនភាព

**PROJECT HEALINGS
COVID-19 SERIES - ARTICLE #3**
Interviews with Dr. Rodolfo Gutierrez

សហគមន៍ឡាទីននៃរដ្ឋមីនីសូតាបានស្ថិតក្នុងបន្ទាត់ជួរមុខនៃការឆ្លង COVID-19 តាំងពីដំបូងមកម្ល៉េះ។ ការងារជាច្រើនដែលជាការងារចំបងៗមានដូចជា កសិកម្ម ការវេចខ្ចប់សាច់ ភោជនីយដ្ឋាន ការថែទាំសុខភាព និងផ្នែកសំណង់។ អាជីវកម្មជាច្រើនដែលជារបស់ពួកជនជាតិឡាទីន Latine-owned businesses ដែរផ្តល់សេវាកម្មសំខាន់ៗសម្រាប់សហគមន៍ក៏ទទួលរងផលប៉ះពាល់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដោយសារការបិទខ្ទប់អស់រយៈពេលជាង 2 ឆ្នាំមកហើយ [1]។

ការងារសំខាន់ៗទាំងនោះបានជួយអោយយើងទាំងអស់គ្នាអោយធ្វើដំណើរឆ្លងកាត់ការរាលដាលនៃជំងឺរាតត្បាត ប៉ុន្តែកម្មករស្ថិតក្នុងការប្រឈមមុខខ្ពស់ចំពោះ COVID។ វ៉ាក់សាំងអាចជួយបាន។

ជំងឺក្នុងឆ្នាំ 2020 បានបង្ហាញថាចំនួនប្រមាណជា 6.1% នៃប្រជាជនរដ្ឋមីនីសូតា គឺជាជនជាតិឡាទីន ហើយដែលមានដើមកំណើតមកពីកន្លែងផ្សេងៗគ្នាជាច្រើន។ វ៉ាក់សាំងវាមិនមែនជារឿងថ្មីចំពោះសហគមន៍ ឡាទីននោះទេ។ មានប្រទេសជាច្រើននៅអាមេរិកឡាទីនមានកម្មវិធីផ្តល់វ៉ាក់សាំងខ្លាំងៗដែលប្រឆាំងជាមួយជំងឺរាង (TB) ជំងឺស្លឹកដៃស្លឹកជើង និងមេរោគផ្សេងៗទៀតជាច្រើន។

គិតត្រឹមថ្ងៃទី 27 ខែមេសា ឆ្នាំ 2022 ប្រជាជនដែលនិយាយភាសាអេស្ប៉ាញក្នុងរដ្ឋមីនីសូតាចំនួនប្រមាណ 72.9% បានទទួលវ៉ាក់សាំង COVID រួចហើយ នេះបើយោងតាមនាយកដ្ឋានសុខភាពនៃរដ្ឋមីនីសូតា Minnesota Department of Health. [2]។ អាត្រានៃការទទួលវ៉ាក់សាំងខ្ពស់ បានជួយកាត់បន្ថយជំងឺធ្ងន់ៗ និងអត្រាស្លាប់។ នៅក្នុងខែមេសា ឆ្នាំ 2021 សម្រាប់បុគ្គលដែលនិយាយភាសាអេស្ប៉ាញមានចំនួន 1.3 ដងបានឆ្លងមេរោគ ហើយមានរហូតដល់ចំនួន 3 ដងត្រូវបញ្ជូនទៅមន្ទីរពេទ្យ ហើយក៏មានអ្នកស្លាប់ដោយសារ COVID រហូតដល់ 2 ដង បើប្រៀបធៀបជាមួយប្រជាជនស្បែកសរដែលមិននិយាយភាសាអេស្ប៉ាញ. [3]។ ទិន្នន័យកាលពីខែមេសា ឆ្នាំ 2022 បានបង្ហាញថាមានមនុស្សតិចតួចណាស់ដែលធ្វើទុកដោយសារវ៉ាក់សាំង. [4]។

ការការពារគ្រួសារ និងការមានផ្ទៃពោះ

គ្រួសារ គឺជាចំណុចស្នូលរបស់សហគមន៍ឡានីន។ គ្រួសារ គឺជាប្រភពដ៏រឹងមាំនៃការគាំទ្រ ការផ្តល់យោបល់សុខភាព និងការថែទាំ។ ពីព្រោះ COVID-19 វាមានការរីករាលដាលយ៉ាងងាយស្រួល ការសម្រេចចិត្តរបស់បុគ្គលម្នាក់ៗពិតជាមានប៉ះពាល់យ៉ាងធំដល់គ្រួសារទាំងមូល។ គ្រួសារមានភាពរីកចម្រើន វាពិតជាសំខាន់ក្នុងការវិភាគវិធីយ៉ាងណាអាចថែរក្សាគ្រប់គ្នាអោយមានសុវត្ថិភាព។

នេះគឺជាការពិតដែលជាពិសេសចំពោះស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ និងទារក។ នៅពេលមានផ្ទៃពោះ សុខភាពរបស់ទារកគឺតែងតែជាអាទិភាពដំបូងបង្អស់។ ហើយវាក៏ជារឿងធម្មតាដែលត្រូវព្រួយបារម្ភអំពីអ្វីដែលអ្នកដាក់ចូលទៅក្នុងខ្លួនពេលមានផ្ទៃពោះ និងមានសំនួរជាច្រើនអំពីវាក់សាំង COVID។

វាក់សាំងនេះជួយអោយម្តាយៗដែលមានផ្ទៃពោះ ព្រមទាំងទារកមានសុខភាពល្អ។ ការស្រាវជ្រាវបានបង្ហាញថា វាក់សាំងគឺមានសុវត្ថិភាព។ វាក់សាំងវាមិនមានគ្រោះថ្នាក់ដល់សុខភាពនៃការមានកូនរបស់ស្ត្រី ឬក៏បង្កបញ្ហាអ្វីឡើយពេលមានផ្ទៃពោះនោះទេ។ ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះមានហានិភ័យខ្ពស់អាចត្រូវបញ្ជូនទៅមន្ទីរពេទ្យ និងស្លាប់ដោយសារ COVID-19។ ហើយមេរោគនេះ វាក៏បង្កើនហានិភ័យនៃការសម្រាលកូនមិនគ្រប់ខែផងដែរ។ វាក់សាំងអាចជួយការពារគ្រោះថ្នាក់ទាំងនេះបាន។

លោក Rodolfo Gutierrez ដែលរស់នៅរដ្ឋមីនីសូតា និងជានាយកប្រតិបត្តិនៃក្រុមស្រាវជ្រាវដែលមានឈ្មោះថា HACER បានបន្ថែមថា “ការស្រាវជ្រាវបានបង្ហាញអំពីទារកអាចទទួលបានវាក់សាំងដោយខ្លួនឯងតាមរយៈម្តាយរបស់ពួកគេកំឡុងពេលមានផ្ទៃពោះ។

មានការសិក្សាមួយ study ពីសមាគមន៍វេជ្ជសាស្ត្រអាមេរិកបានរកឃើញថានៅពេលស្ត្រីមានផ្ទៃពោះបានទទួលបានវាក់សាំង នោះពួកគេបានបញ្ជូនភាពស៊ាំមួយចំនួនទៅអោយទារកក្នុងផ្ទៃ ដើម្បីការពារពួកគេពីជំងឺ.[5] ។ ហើយក៏មានទិន្នន័យផ្សេង data ទៀតបានបង្ហាញថាការទទួលបានវាក់សាំងពេញលេញកំឡុងពេលមានផ្ទៃពោះអាចបញ្ឈប់ការបញ្ជូនទារកទៅកាន់មន្ទីរពេទ្យដោយសារ COVID.[6] ។

វាក់សាំងមានសុវត្ថិភាព និងឯកជនភាព

បច្ចេកវិទ្យាដែលប្រើប្រាស់ក្នុងវាក់សាំង គឺត្រូវបានធ្វើការស្រាវជ្រាវអស់ពេលជាច្រើនទសវត្សរ៍តាំងពីមុនពេលដែលមាន COVID-19 ទៅទៀត។ លើសពីនេះទៅទៀត វាក់សាំងនេះត្រូវបានគេប្រើប្រាស់ជាងមួយឆ្នាំទៅហើយ។ ចាប់តាំងពីទទួលបានការអនុម័តនៅចុងឆ្នាំ 2020 អាជ្ញាធរបានប្រមូលទិន្នន័យបន្ថែម ព្រមទាំងបន្តធ្វើការតាមដានលើសុវត្ថិភាពរបស់វាក់សាំង។ ការស្រាវជ្រាវនេះបញ្ជាក់ថាវាក់សាំងមានសុវត្ថិភាព និងមានប្រសិទ្ធភាព។

វាក់សាំងមិនអោយមនុស្សកើតជំងឺឆ្លង និងមិនចាំបាច់ត្រូវបញ្ជូនទៅមន្ទីរពេទ្យរហូតដល់ 90%។ ការការពាររបស់វាក់សាំងមានប្រសិទ្ធភាពជាច្រើនខែ។ វាក់សាំងក៏អាចជួយដល់អ្នកដែលធ្លាប់បានឆ្លង COVID already gotten COVID រួចហើយកុំអោយឈឺឆ្លងឆ្នាំម្តងទៀត[7] ផលដែរ។

រដ្ឋមីនីសូតាគាំទ្រសិទ្ធិសេរីភាពរបស់មនុស្សគ្រប់គ្នាអោយទទួលបានវាក់សាំង និងដើម្បីការពារពី COVID-19។ ដើម្បីទទួលបានវាក់សាំងអ្នកមិនចាំបាច់ត្រូវមានធានារ៉ាប់រង ឬក៏ឯកសារអ្វីទាំងអស់។

“កាលពីដំបូងឡើយមានករណីខ្លះ ដែលមានឪសថការីបានសួររក ID ដើម្បីធ្វើការចុះឈ្មោះអ្នកជំងឺ និងសួររកធានារ៉ាប់រង។ ទាំងនេះវាបានជះឥទ្ធិពលអវិជ្ជមានដល់សហគមន៍របស់យើង ពីព្រោះមនុស្សមួយចំនួនត្រូវបានបដិសេធមិនអោយទទួលបានវាក់សាំង។ ប៉ុន្តែរដ្ឋបានធ្វើការអន្តរាគមន៍ដើម្បីរំលឹកទៅដល់អ្នកដែលចែកចាយវាក់សាំងថាពួកគេមិនអាចធ្វើបែបនេះបានឡើយ។

អាជ្ញាធរបានធ្វើការដើម្បីអោយប្រាកដថាមនុស្សគ្រប់គ្នាអាចទទួលបានវាក់សាំងបានដោយមាន ឬគ្មានឯកសារ ហើយឪសថស្ថានបានផ្លាស់ប្តូរការអនុវត្តរបស់ពួកគេដោយពួកគេមិនសួររក ID ទៀតទេ។ ប្រព័ន្ធទទួលវាក់សាំងក៏មានវិធានការសុវត្ថិភាពដែលការពារនូវឯកជនភាពរបស់អ្នកផងដែរ។

សម្រាប់ព័ត៌មានស្តីអំពីវាក់សាំង Vaccine information អាចត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់តែទិន្នន័យសុខភាពសាធារណៈតែប៉ុណ្ណោះ។ អាជ្ញាធរអន្តោប្រវេសន៍ Immigration authorities មិនអាចចូលទៅប្រើប្រាស់ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងការទទួលបានវាក់សាំង ឬចូលទៅជិតកន្លែងផ្តល់វាក់សាំង ឬក៏កន្លែងធ្វើតេស្តនោះទេ។

យកចិត្តទុកដាក់ទៅលើភាសារ និងសហគមន៍របស់អ្នក

វាអាចមានការពិបាកក្នុងការស្វែងរកព័ត៌មានអំពីសុខភាពជាភាសារអេស្ប៉ាញ និងភាសារជនជាតិដើមភាគតិចរបស់អាមេរិកឡាទីន។ ដូច្នេះហើយសហគមន៍ឡាទីនបានធ្វើការរៀបចំជួយគ្នាទៅវិញទៅមកដើម្បីទទួលបាននូវការថែទាំដែលពួកគេត្រូវការ។ មានអង្គការជាច្រើនដូចជា Project HEALINGS, HACER និង local news programs គឺកំពុងធ្វើការចែកចាយធនធានទាក់ទងនឹង COVID ជាភាសារ អេស្ប៉ាញ។ នេះពិតជាបានជួយដល់មនុស្សដែលនិយាយភាសារអេស្ប៉ាញរស់នៅក្នុងរដ្ឋមីនីសូតា បូករួម ទាំងកម្មករអន្តោប្រវេសន៍ណាដែលបានធ្វើដំណើរមកដល់ទីនេះដើម្បីធ្វើការនៅកន្លែងដែលខ្វះកម្មករ។

COVID-19បានធ្វើអោយពេលវេលា 2 ឆ្នាំកន្លងទៅពេញដោយភាពភ័យខ្លាច និងប៉ះពាល់យ៉ាងខ្លាំង។ ប៉ុន្តែ អ្នកអាចថែរក្សាសុខភាពរបស់អ្នកបាន និងការពារសហគមន៍របស់អ្នកដោយការស្វែងយល់បន្ថែមអំពីវ៉ាក់សាំង។ វេជ្ជបណ្ឌិត និង គិលានុបដ្ឋាយកាបានត្រៀមខ្លួនរួចជាស្រេចដើម្បីឆ្លើយតបនូវសំណួររបស់អ្នក នឹងកាត់បន្ថយការព្រួយបារម្ភរបស់អ្នក។ ដូច្នេះហើយសូមបន្តសួរសំណួរ និងជជែកជាមួយសមាជិកគ្រួសារ ព្រមទាំងជាមួយមិត្តភក្តិអំពីបទពិសោធន៍នៃការទទួលបានវ៉ាក់សាំងរបស់ពួកគាត់ ដែលវាអាចជួយអ្នកក្នុងការសម្រេចចិត្តថាតើការទទួលយកវ៉ាក់សាំងវាត្រឹមត្រូវសម្រាប់អ្នក ព្រមទាំងសហគមន៍របស់អ្នកដែរទេ។ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមអាចចូលទៅកាន់គេហទំព័រ៖ projecthealings.info.

Reference

1. Gutierrez, R., Hawkins, J., Higuera, J. P., Linscheid, N., Tuck, B., & Hernandez-Swanson, J. (2020). Impacto del COVID-19 en las empresas de propiedad de latinos en Minnesota. Hispanic Advocacy Community Empowerment through Research, University of Minnesota Extension.
2. COVID-19 Vaccine Data. (n.d.). COVID-19 Updates and Information - State of Minnesota. Retrieved April 28, 2022.
3. Gabilondo-Scholz, A. I. (2021, April 14). Racial inequities faced by MN Latino community during pandemic | Blue Cross MN. Blue Cross Blue Shield MN.
4. Weekly COVID-19 Report 4/28/2022. (2022). Minnesota Department of Health.
5. Shook, L. L., Atyeo, C. G., Yonker, L. M., Fasano, A., Gray, K. J., Alter, G., & Edlow, A. G. (2022). Durability of Anti-Spike Antibodies in Infants After Maternal COVID-19 Vaccination or Natural Infection. JAMA, 327(11), 1087–1089.
6. Halasa NB, Olson SM, Staat MA, et al. Effectiveness of Maternal Vaccination with mRNA COVID-19 Vaccine During Pregnancy Against COVID-19–Associated Hospitalization in Infants Aged <6 Months — 17 States, July 2021–January 2022. MMWR Morb Mortal Wkly Rep 2022;71:264–270.
7. Kimberlee, D. K. D.. (2022, March 31). COVID-19 vaccines reduce hospitalization, death in people with prior infection, study finds. News Center.

Acknowledgement

This project is supported by the Centers for Disease Control and Prevention of the U.S. Department of Health and Human Services (HHS) as part of a financial assistance award totaling \$4,000,000 with 100 percent funded by CDC/HHS through NNPFI. The contents of this document are those of the author(s) and do not necessarily represent the official views of, nor an endorsement, by CDC/HHS, or the U.S. Government.